

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 1/2011-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. januára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť K. L.– Ch., B., zastúpenej advokátom JUDr. M. Š., CSc., B., vo veci namietaného porušenia čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 456/99 a jeho rozsudkom z 23. mája 2005 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Co 42/2008 a jeho rozsudkom z 5. mája 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť K. L.– Ch. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júla 2010 doručená sťažnosť K. L.– Ch., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného

v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 456/99 a jeho rozsudkom z 23. mája 2005 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Co 42/2008 a jeho rozsudkom z 5. mája 2010.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že okresný súd v namietanom konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 456/99 rozsudkom z 23. mája 2005 určil, že navrhovateľ – H. S. B. je vlastníkom nehnuteľnosti, parcely č. ... – ostatná plocha o výmere ... m², zapísanej na liste vlastníctva č. ... pre katastrálne územie R., okres B.. Sťažovateľka bola účastníčkou namietaného konania ako odporkyňa vo 4. rade.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

„Návrhom vo veci samej sa navrhovateľ domáhal, aby súd určil, že je vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, ktorá bola toho času vo vlastníctve odporcov v 1. až 4. rade. Svoj návrh odvodil od zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obce, na základe ktorého prešli nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu na tie mestá a obce, na území ktorých sa nehnuteľnosť nachádza. Podľa navrhovateľa štát získal vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy uzavretej dňa 4.2.1965 medzi Š. Ch. a manželkou K. Ch. – L., rod. V., ako predávajúcimi a Č. zastúpeným K. v B., ako kupujúcim.

Na základe vykonaného dokazovania mal Okresný súd Bratislava II ako súd prvého stupňa za zistené, že dňa 4.2.1965 bola uzatvorená kúpna zmluva medzi predávajúcimi manželmi Š. Ch. a K. Ch. – L. a kupujúcim, v tom čase Č... a že predmetom tejto kúpnej zmluvy bol prevod vlastníctva k pozemkom parc. č. ..., úhrnom ... m², zapísaných v pozemkovo - knižnej vložke č. ... lat. úz. P.

Dňa 17.5.1993 sa uskutočnilo dedičské konanie po zomrelom Š. Ch., vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. D 934/93. Predmetom tohto dedičského konania boli aj vyššie uvedené nehnuteľnosti. Vlastnícke právo k podielu poručiťľa na nehnuteľnosti nadobudli odporcovia v 1., 2., 3. rade, ako deti poručiťľa a odporkyňa v 4. rade, ako manželka poručiťľa. ...

Odporcovia si dňa 29.9.1992 uplatnili vo vzťahu k predmetnej nehnuteľnosti reštitučný nárok podľa zákona č. 229/1991 Zb. na Pozemkovom úrade v B., avšak reštitučné konanie v predmetnej veci bolo do rozhodnutia súdu v tejto veci prerušené.

Súd prvého stupňa vo svojom rozsudku zdôraznil, že napriek tomu, že v archívoch a na Správe katastra Bratislava II sa nenachádza originál kúpnej zmluvy zo dňa 4.2.1965, čo namietali odporcovia v 1. až v 4. rade, mal za to, že z fotokópie zmluvy vyplýva, že zmluvu uzavreli vlastníci prevádzaných nehnuteľností, nakoľko ich podpisy boli úradne overené požadovaným spôsobom.

Odporcovia namietali, že v celom konaní navrhovateľ nepredložil originál kúpnej zmluvy, ako aj to, že zamestnanec M. hlavného mesta SR Bratislava mu vyhotovil fotokópiu kúpnej zmluvy bez údajov kupiteľa. Toto však súd nepovažoval za podstatné. Ďalej odporcovia namietali, že nebol podaný návrh na zápis vlastníckeho práva do 3 rokov od uzavretia zmluvy.

Súd prvého stupňa mal za to, že Š. Ch. predmetnú kúpnu zmluvu podpísal. Ďalej uviedol, že to, či zmluvu podpísala aj odporkyňa v 4. rade, vzhľadom na nedostupnosť originálu kúpnej zmluvy, nie je možné overiť. Avšak súdu sa javilo nie dost' vierohodné jej tvrdenie, že až do roku 1964 sa podpisovala azbukou a neovládala slovenský jazyk. Súd mal za to, že úradné overenie podpisu odporkyne v 4. rade na kúpnej zmluve je dôkazom, že túto zmluvu podpísala. Záverom súd prvého stupňa uviedol, že pokiaľ by aj zmluva nebola platná, kupujúci túto neplatnosť nezavinil a predmetná nehnuteľnosť bola spôsobilým predmetom vydržania a boli splnené podmienky v zmysle § 134 Občianskeho zákonníka pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odporcovia... odvolanie...

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala v zákonnej lehote samostatné odvolanie aj odporkyňa v 4. rade. Poukázala na skutočnosť, že súd prvého stupňa nenáležite zistil skutkový stav a preto vydal nesprávne rozhodnutie, keď vychádzal iba z dôkazov, ktoré boli predkladané zo strany navrhovateľa a tieto dôkazy neboli právne relevantné. Zdôraznila, že navrhovateľ nepredložil originál podstatného listinného dôkazu - kúpnej zmluvy, a že zmena vlastníctva v prospech navrhovateľa sa neuskutočnila žiadnym právne relevantným spôsobom. Uviedla tiež, že za predmetné nehnuteľnosti platí dane mestskej časti B.– R. ako fyzická osoba podľa zákona o hlavnom meste SR Bratislavy, ktorý jej daň riadne vyruboval.

z uvedených dôvodov žiadala, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh navrhovateľa zamietne.

Krajský súd Bratislava ako odvolací súd prejednal odvolanie odporcov a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.“

Podľa názoru sťažovateľky k porušeniu jej práv podľa ústavy a dohovoru došlo „Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k. 12Co/42/2008 zo dňa 5.5.2010, ktorým Krajský súd v Bratislave potvrdil napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 23.5.2005, č. k. 11C 456/99-187.“.

Na základe dôvodov uvedených v sťažnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom takto rozhodol:

„1. Základné vlastnícke právo K. Ch. – L. zaručené v čl. 20 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 05.05.2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 12Co/42/2008 porušené bolo.

2. Postupom Krajského súdu v Bratislave, Okresného súdu Bratislava II bolo porušené základné právo sťažovateľa, podľa čl. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a to rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 05.05.2010, č. k. 12Co/42/2008 a rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 23.05.2005, č. k. 11C 456/99.

3. Postupom Krajského súdu v Bratislave a Okresného súdu Bratislava II boli porušené základné práva sťažovateľa, podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 05.05.2010, č. k. 12Co/42/2008 a rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 23.05.2005, č. k. 11C 456/99.

4. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 05.05.2010, č. k. 12Co/42/2008 a rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 23.05.2005, č. k. 11C 456/99 sa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

5. K. Ch. – L. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť na účet advokátovi JUDr. M. Š., CSc., advokátska kancelária, B.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie čl. 1 ústavy, základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozsudkom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 456/99 a postupom a rozsudkom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Co 42/2008.

1. Pokiaľ sťažovateľka namieta porušenie ňou označených práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 456/99 a jeho rozsudkom z 23. mája 2005, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), v danom prípade nemá

právomoc preskúmať konanie a rozhodnutie okresného súdu, pretože jeho postup a rozhodnutie už preskúmal na základe riadneho opravného prostriedku (odvolania) sťažovateľky krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Co 42/2008. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti (teda vo vzťahu k namietanému postupu a rozsudku okresného súdu) odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Vo vzťahu k namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv postupom a rozsudkom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Co 42/2008 ústavný súd konštatuje, že sťažnosť v tejto časti nespĺňa zákonom predpísané náležitosti.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Podľa § 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili.

Zo vzájomnej väzby medzi citovanými ustanoveniami zákona o ústavnom súde [§ 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 písm. a)] vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy alebo kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

Z obsahu sťažnosti nie je zrejmé, v čom sťažovateľka vidí porušenie svojich v petite označených práv vo vzťahu k namietanému postupu a rozsudku krajského súdu; obmedzuje sa iba na strohé tvrdenie, že k porušeniu jej označených práv došlo „*Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k. 12Co/42/2008 zo dňa 5.5.2010, ktorým Krajský súd v Bratislave*

potvrdil napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 23.5.2005, č. k. 11C 456/99-187.“.

Bez akéhokoľvek bližšieho odôvodnenia účelu sťažovateľka v sťažnosti uvádza citácie ňou označených článkov ústavy a dohovoru, ktorých porušenie namieta, čo nijako neozrejmuje vo väzbe na postup a rozhodnutie krajského súdu v namietanom konaní. Argumentácia sťažovateľky sa teda zúžila iba na konštatovanie o porušení jej označených práv potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu bez zdôvodnenia, v čom má podľa nej toto porušenie spočívať. Keďže sťažovateľka neuvádza žiadne konkrétne výhrady proti namietanému rozsudku krajského súdu, nemožno jej ani oponovať konkrétnymi argumentmi.

Podľa ústavného súdu má nedostatok odôvodnenia významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu.

Nevyhnutnou podmienkou konania ústavného súdu o individuálnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy je vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľa spočívajúcich v uvedení skutočností svedčiacich o porušení jeho základných práv alebo slobôd rozhodnutím, opatrením, procesným postupom, príp. inou aktivitou alebo nečinnosťou konkrétneho orgánu verejnej moci (orgánu štátnej správy, územnej alebo záujmovej samosprávy, súdu atď.). Vznesenie takýchto námietok vo vzťahu k namietanému rozsudku krajského súdu podanie sťažovateľky neobsahuje.

Subjektívny názor sťažovateľky o porušení jej práv nie je dostatočným dôvodom pre záver, že mohlo dôjsť k ich namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie.

Sťažnosť, ktorá bola doručená ústavnému súdu, neobsahuje vo vzťahu k namietanému postupu a rozhodnutiu krajského súdu kvalifikované odôvodnenie, a preto nespĺňa ani podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

V súvislosti s nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti ústavný súd uvádza, že sťažovateľka je zastúpená advokátom. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05).

Pretože, ako už bolo uvedené, sťažovateľka okrem všeobecnej konštatácie o porušení jej práv potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu sp. zn. 12 Co 42/2008 z 5. mája 2008 a citácie článkov ústavy a dohovoru ničím neodôvodnila namietané porušenie svojich označených práv, nepreukázala existenciu príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom a rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením ňou označených práv. Už z tohto samotného faktu možno vyvodit' záver o zjavnej neopodstatnenosti jej sťažnosti.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Preto ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (m. m. I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Napokon ústavný súd po oboznámení sa s namietaným rozsudkom krajského súdu sp. zn. 12 Co 42/2008 z 5. mája 2008 s prihliadnutím aj na rozsudok okresného súdu sp. zn. 11 C 456/99 z 23. mája 2005 dodáva, že všeobecné súdy sa podľa neho so skutkovou a právnou problematikou súvisiacou s posudzovanou vecou vysporiadali z hľadiska ústavných aspektov spôsobom ústavne akceptovateľným. Tieto rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné a arbitrárne, čo je tiež dôvodom, že ústavný súd túto sťažnosť odmietol.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, ako aj z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v petite jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. januára 2011